

**TILSYNSUTVALGET
FOR DOMMERE**

Tilsynsutvalget for dommere har i møte den 15. februar 2011 truffet vedtak i

Sak nr: 95/10 (arkivnr: 201000691-16)

Saken gjelder: Klage fra A på lagdommer B ved X lagmannsrett.

Utvalgsmedlemmer: Unni Sandbukt (leder)
Randi Grøndalen
Bjørn Halvor Wikasteen
Halvor Kjølstad
Björg Tørresdal

Bjørn Halvor Wikasteen møtte som varamedlem for Jeppe Normann, som hadde forfall.

Offentlighet: Vedtaket er offentlig, jf. offentleglova § 3.

Vedtak: Det er ikke grunnlag for disiplinærtiltak mot lagdommer B. Klagen er åpenbart ubegrunnet.

Innledning:

Ved brev av 26. september 2010 har A inngitt klage på lagdommer B ved X lagmannsrett. Klagen gjelder dommeratferd og sen saksbehandling. Klagen er forelagt lagdommer B som ved brev av 9. november 2010 har avgitt uttalelse. Førstelagmann C ved X lagmannsrett er orientert om klagen og har den 11. november 2010 avgitt uttalelse. Klager er ved brev av 25. oktober 2010 varslet om mulig avvisning på grunn av manglende klageadgang og klagefrist. Klagen er supplert, og varselet om avvisning er kommentert av klager, jf. brev av 9. oktober, 30. oktober, 14. november og 5. desember 2010.

Saken legges frem for Tilsynsutvalget for dommere til felles vurdering med sakene 96/10 og 98/10, der As ektefelle D er klager.

Saksfremstilling:

A innga den 28. oktober 2009 anke over Y tingretts avgjørelse i sak vedrørende sakskostnader. X lagmannsrett avviste anken ved kjennelse av 19. februar 2010. Den 26. mars 2010 ble kjennelsen opphevet av Høyesteretts ankeutvalg. Lagdommer B overtok etter dette ansvaret for saken. Klagen retter seg mot hans behandling av saken som forberedende dommer.

Klager – A – har i hovedsak vist til følgende:

X lagmannsrett er ikke uavhengig og kan derfor ikke behandle saken. Både tingretten og lagmannsretten har en egeninteresse i saken og har behov for å dekke over egne handlinger. Dette forsterkes av et omfattende familiært og kollegialt nettverk mellom domstolene. I anken begjærte klager lagmannsretten inhabil. Lagdommer B unnlot å forelegge spørsmålet for domstolleder, noe som underbygger at heller ikke han er uavhengig og upartisk.

Lagdommer B har inntatt et forhåndsstandpunkt i saken ved å legge til grunn at motparten kan opptre som ankemotpart, og at deres advokat kan representere motparten. Det foreligger også brudd på kravet til kontradiksjon. For øvrig ble nye bevis fremlagt av klager nektet behandlet. Innklagedes behandling av saken er uforsvarlig og lang og han har trenert saken. Denne treneringen er en del av en strategi for å posisjonere seg for bruk av makt og represalier.

Etter at klagen til Tilsynsutvalget ble inngitt, har lagmannsretten fattet to avgjørelser som åpenbart er tilbakedatert til den 30. september 2010. Avgjørelsene, som er negative for klager, fremstår som represalier fordi klager har inngitt klage på lagdommer B.

Innklagede – lagdommer B – har i hovedsak vist til følgende:

A's klage vedrørende påstått brudd på kravet om uavhengighet og upartiskhet samt forhåndsstandpunkt retter seg mot forhold som kan prøves etter rettspleielovgivningen og faller utenfor Tilsynsutvalgets kompetanse. Disse forhold kommenteres ikke.

Når det gjelder påstanden om unnlatelse av å gjøre sin dommerplikt på grunn av uforsvarlig og lang saksbehandlingstid, viser lagdommer B til at han overtok ansvaret som saksforberedende dommer i april 2010, etter at Høyesterett hadde opphevet

lagmannsrettens kjennelse om avvisning av A's anke. Tildeling av saken skjedde på ordinært vis på avdelingsnivå, som for andre saker.

På grunn av de omfattende prosesskriv i saken, tok det lang tid å få en foreløpig oversikt over hva saken gjaldt. Den 10. mai 2010 ble A tilskrevet vedrørende planlegging av ankeforhandling med frist for svar innen 31. mai 2010. Brevet ble returnert ubesvart under henvisning til at det ikke var undertegnet. Den 18. juni 2010 ble A tilskrevet på nytt, med frist til 10. juli 2010 for å kommentere planleggingsbrevet. Sakens dokumenter ble deretter oversendt Høyesterett sammen med A's anke, men lagdommer B mener å huske at brevet ikke var kommentert.

Etter å ha avvirket ferie i august, måtte han prioritere andre saker. Vurderingen av A's habilitetsinnsigelser og krav om dokumentfremlegging medførte for øvrig gjennomgang av omfattende – og til dels uoversiktlige – dokumentgrunnlag knyttet til sakskomplekset. Avgjørelsene om habilitet og dokumentfremlegging ble etter dette fattet den 30. september 2010. Lagdommer B avviser at han på dette tidspunkt var kjent med A's klage, og har bestridt at avgjørelsene er tilbakedatert.

For øvrig har A ved sin opptreden selv bidratt til tidsbruken i saken.

Domstolleder – førstelagmann C – har uttalt at han slutter seg til lagdommer B sin uttalelse og at han ikke har spesielle supplerende merknader.

Tilsynsutvalget for dommere ser slik på saken:

Tilsynsutvalget legger til grunn at saken er klar for realitetsbehandling. Slik saken er opplyst, finner utvalget det åpenbart unødvendig å høre partenes muntlige forklaringer, jf. domstoloven § 238 andre ledd, andre setning.

Tilsynsutvalget for dommere kan treffe vedtak om disiplinærtiltak dersom en dommer forsettlig eller uaktsomt overtrer de plikter som stillingen medfører, eller for øvrig opptrer i strid med god dommerskikk, jf. domstoloven § 236 første ledd.

Lovens hovedregel er at Tilsynsutvalget må ta sine avgjørelser i møter, jf. domstoloven § 238 fjerde ledd første punktum. Klager kan imidlertid avgjøres uten utvalgsbehandling dersom det ikke foreligger klageadgang eller klagen er åpenbart ubegrunnet, jf. domstoloven § 238 sjette ledd. Avgjørelsesmyndigheten kan i slike saker delegeres til utvalgets leder eller et annet utvalgsmedlem. Denne ordningen skal sikre at Tilsynsutvalget ikke må bruke ressurser på unødig realitetsbehandling av klager.

A og D har fra 2006 og frem til dags dato fremmet et stort antall klager for Tilsynsutvalget. Etter å ha realitetsbehandlet 13 klager har utvalget kommet til at A klage skal avgjøres som åpenbart ubegrunnet, jf. domstoloven § 238 sjette ledd. Videre har utvalget bestemt at alle innkomne og fremtidige klager fra A som regel ikke skal behandles i utvalgsmøte, selv om det anføres forhold som vanligvis medfører møtebehandling. Det samme vil gjelde klager fra hans ektefelle D, da utvalget ikke ser noen grunn til å skille mellom ektefellene når de fremsetter klager for Tilsynsutvalget. Utvalget gir nedenfor en nærmere begrunnelse for denne avgjørelsen.

Klagene fra A's har sitt utspring i en arbeidsrettssak, som ble behandlet ved Y tingrett i 2005/2006, samt flere etterfølgende rettssaker der A's har vært parter. Den 23. april 2009 reiste A privat straffesak mot Y tingrett, samt dommer E og sorenskriver F, med påstand om at de hadde begått grov uforstand i tjenesten. Under saksforberedelsen fremsatte A også krav om straff mot tingrettsdommerne G og H ved Z tingrett. I tilsvaret anførte Domstoladministrasjonen at A mangler prosessdyktighet og nedla påstand om avvising. Z tingrett avsa den 29. juni 2010 kjennelse der saken på dette grunnlaget ble avvist. Kjennelsen ble anket inn for X lagmannsrett, og lagmannsretten forkastet anken den 15. desember 2010. A har anket saken videre inn for Høyesterett, og det er pr dato ikke truffet endelig avgjørelse i saken.

I kjennelsen av 15. desember 2010, har lagmannsretten bl.a. bemerket følgende:

”Staten har i tilsvaret til ankeerklæringen fremlagt en oppdatert oversikt over saker som har versert eller verserer i rettsapparatet de siste 5 årene (2005-2010) der enten A, ektefelle eller begge er parter. Antallet er 23, og ytterligere 3 saker som ikke er i oversikten, kommer i tillegg. 13 av dem er private straffesaker. Det er så langt truffet 20 avgjørelser av Høyesteretts ankeutvalg i perioden. I Strasak er det listet opp mellom 40 og 50 anmeldte saker der enten A eller ektefellen står som anmelder. Endelig foreligger en oversikt som viser i alt 21 klager til Tilsynsutvalget for dommere, der klager er en av ektefellene A.

I likhet med tingretten finner lagmannsretten for så vidt gjelder problemstillingen i saken her, ikke grunn til å skille mellom hva ektefellene foretar seg.

Det tilføyes som en oppsummering at etter lagmannsrettens syn er A's aktuelle atferdsmønster ikke bare preget av et påfallende stort antall anlagte private straffesaker, anker og klager til Tilsynsutvalget for dommere. Atferdsmønsteret preges også av totalt fravær av tillit til rettsvesenets aktører straks en liten eller stor beslutning går ham i mot, eller av ham oppfattes å gå ham eller ektefellen i mot. Utslag av dette atferdsmønsteret er ikke bare et utall saksanlegg og prosessuelle vidløftigheter. Atferdsmønsteret frembyr i så måte en til tider meningsløs bruk av rettsmidler og av rettens kontradiksjon. Den alt overveidende delen av hans og ektefellens rettslige skritt preges dessuten av en ensformig gjentakelse av påstandsgrunnlag og anførsler som man sjelden ser i rettslivet ellers. Et eksempel på det siste er A's forståelse og bruk av inhabilitetsreglene.”

Tilsynsutvalget slutter seg til lagmannsrettens vurdering når det gjelder A's repeterende atferdsmønster og vidløftige bruk av rettsmidler og klagemuligheter.

A's har pr dags dato fremsatt 38 klager for Tilsynsutvalget, hvorav 21 er avgjort. A's har så langt ikke fått medhold i noen av klagene.

Klagefrekvensen har ikke avtatt. I 2011 har det så langt kommet inn 9 klager fra A eller D, og Tilsynsutvalget har nå 19 saker under behandling.

Antallet klager og klagenes omfang, medfører betydelig ressursbruk også for Tilsynsutvalget. Både sekretariatet og utvalgets medlemmer bruker mye tid på å lese et stort antall dokumenter som inngis i hver enkelt sak. For øvrig medgår det betydelige ressurser til utsendelse av saksdokumenter, innhenting av uttalelser og behandling i utvalgsmøter.

Det er heller ikke grunnlag for å gi A medhold i denne klagen, da anførselene og klagegrunnlaget er av en slik art at det ikke kan føre frem. Denne klagen i all hovedsak av

samme karakter som alle tidligere klager som enten har blitt avvist eller ikke blitt tatt til følge. Klagen fremstår etter dette som åpenbart ubegrunnet.

Tilsynsutvalget har ingen hjemmel for å frata A's klageretten, men kan med hjemmel i domstoloven § 238 sjette ledd forenkle behandlingen ved å avgjøre denne og tilsvarende klager som åpenbart ubegrunnede. Fremtidige klager av samme karakter og innhold vil derfor bli vurdert avgjort som åpenbart ubegrunnet etter samme bestemmelse.

Tilsynsutvalget for dommere fatter etter dette slikt enstemmig

vedtak:

Det er ikke grunnlag for disiplinærtiltak mot lagdommer B. Klagen er åpenbart ubegrunnet.